

Затверджено

Рішенням Вченої ради

від «30» лютого 2018 року № _____

Введено в дію

Наказом ректора

від «1» лютого 2018 року № 646

Ректор

М.М. Корда

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок проведення

об'єктивного структурованого клінічного іспиту

у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет

імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України».

Дане положення визначає методику та порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ), який спрямований на визначення засвоєння студентами практичних навичок та набуття компетенцій.

1. Нормативно-правова база об'єктивного структурованого клінічного іспиту

Дане положення ґрунтується на вимогах Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року; Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року; Статуту ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України» від 30 жовтня 2017 року; Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України» від 30 вересня 2015 року; Положення про медичний факультет від 31 січня 2018 року; Положення про стоматологічний факультет від 31 січня 2018 року; Положення про факультет іноземних студентів від 31 січня 2018 року; Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України» від 26 травня 2015 року; Стандарту вищої освіти України від 31 травня 2016 року.

2. Загальні положення ОСКІ

Об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ) (Objective Structured Clinical Examination (OSCE)) – сучасний тип оцінки практичних знань та вмінь студентів, що призначений для перевірки набуття ними клінічної майстерності та компетентностей, які неможливо оцінити традиційними формами іспитів.

Основні принципи ОСКІ:

Об'єктивний (objective) – всі студенти виконують завдання однакової складності, які оцінюють із застосуванням стандартного інструменту (чек-

листа);

Структурований (structured) – студенти переміщуються по певній кількості станцій за певним маршрутом, де виконують завдання в однакових умовах протягом однакового проміжку часу;

Клінічний (clinical) – створення ситуацій, максимально наближених до клінічних (сценарії), в яких студенти застосовують набуті теоретичні знання та практичні навички;

Іспит (examination) – оцінюють компетентності та навички студентів на основі вищевказаних принципів.

Типи навичок, які оцінюються ОСКІ:

1. комунікативні,
2. практичні (мануальні) навички,
  - базові практичні (мануальні) навички – техніка виконання фізикального обстеження,
  - ускладнені практичні (мануальні) навички – фізикальне обстеження з метою ідентифікації та інтерпретації симптомів і синдромів,
  - візуальне виявлення ознак,
  - використання мультимедійних ресурсів,
3. Маніпуляції
4. Когнітивні

ОСКІ складають студенти 3, 4, 5 курсів зі спеціальності «Медицина» та «Лікувальна справа», 3, 4 курсів зі спеціальності «Стоматологія» та «Фізична терапія, ерготерапія» (на другому курсі магістерської програми) в останній місяць семестру перед диференційованими заліками та семестровими іспитами.

В ОСКІ входять базові клінічні дисципліни:

- зі спеціальності «Медицина» та «Лікувальна справа»:
  - на 3 курсі – пропедевтика внутрішньої медицини (5 станцій), пропедевтика педіатрії (3 станції), загальна хірургія (4 станції);

- на 4 курсі – внутрішні хвороби (3 станції), хірургія (3 станції), педіатрія (3 станції), неврологія (2 станції), психіатрія (1 станція);
- на 5 курсі – внутрішні хвороби (3 станції), хірургія (3 станції), педіатрія (3 станції), інфекційні хвороби (1 станція), акушерство та гінекологія (2 станції).
  - зі спеціальності «Стоматологія»:
    - на 3 курсі – терапевтична стоматологія (4 станції), ортопедична стоматологія (4 станції), хірургічна стоматологія (4 станції);
    - на 4 курсі – дитяча терапевтична стоматологія (4 станції), внутрішня медицина (4 станції), хірургія (4 станції).

3. Підготовка до проведення ОСКІ

Перелік практичних навичок, які виносять на іспит, та алгоритми їх виконання розміщують на сторінці відповідної кафедри в системі Moodle та у розділі «Студентам на допомогу». Алгоритми виконання завдань розробляють відповідні кафедри на основі діючих стандартів надання медичної допомоги. Студенти вивчають та відпрацьовують ці алгоритми на практичних заняттях при вивченні дисципліни.

На основі алгоритмів розробляють чек-листи, за якими оцінюють рівень підготовки студентів.

Кафедри готують методичне забезпечення ОСКІ (завдання, сценарії, алгоритми та чек-листи). За якість методичного забезпечення відповідальність покладається на завідувачів кафедр. Сценарії адаптують до технічних можливостей міжкафедрального навчально-тренінгового центру. Деталі клінічних сценаріїв студентам не розголошують.

Методичне забезпечення станцій (паспорт сценарію) включає такі складові:

1. Загальна інформація:

- назва компетентностей, які оцінюються навичкою;
- назва дисципліни, курс, на якому її вивчають;

- матеріально-технічне забезпечення сценарію.

2. Завдання для студента, з описом умови задачі чи іншою відповідною інформацією, необхідною для виконання завдання.
3. Алгоритми дій студента при виконанні певної клінічної ситуації (перелік комунікативних, мануальних дій та діагностично-лікувальної тактики).
4. Бланк перевірки якості виконання навички (чек-лист).
5. Легенда та інструкція для стандартизованого пацієнта (при потребі).

4. Методика проведення ОСКІ

ОСКІ проводять на базі міжкафедрального навчально-тренінгового центру. Під час іспиту ведеться постійне відеоспостереження.

Кожну станцію розміщують в окремій кімнаті. Якщо для виконання завдання не використовується стандартизований пацієнт, то в одній кімнаті можна розташувати дві станції. На дверях кожної кімнати чітко вказують номер станцій та їх назву.

Іспит розпочинається згідно графіка та у відповідності до розкладу занять.

Одночасно іспит складає одна екзаменаційна група студентів, яка формується з розрахунку 12 осіб в кожній групі (відповідно до кількості станцій).

Завдання, які виконують студенти, змінюють для кожної третьої групи. Перерва між групами, якщо завдання не змінюють, становить 10 хв, якщо змінюють – 15 хв.

До складання іспиту допускають студентів, які вчасно з'явилися, одягнені у медичну форму, мають документ, який посвідчує особу, стетофонендоскоп та, за можливості, механічний годинник із секундною стрілкою. Студент, який спізнився, до складання іспиту не допускається. У разі відсутності студента на іспиті йому надають можливість перескласти його у визначений термін, відповідно до розкладу деканату.

Під час іспиту студент проходить 12 станцій в одному напрямку. Час виконання завдання на кожній станції – 6 хв. Перерва між станціями становить 1

хвилину. Під час перерви студент переходить до наступної станції за маршрутом. Одна екзаменаційна група складає іспит за 85 хв. (1 год. 25 хв.). Виконання завдань на станціях починається та закінчується за сигналом дзвінка.

Студенти з'являються за 20 хв. до початку іспиту для реєстрації та інструктажу.

Під час реєстрації відбувається ідентифікація особи студента, йому видають маршрутний лист, присвоюють ідентифікаційний номер, який потім екзаменатори зазначають в чек-листі, а також порядковий номер – номер станції, з якої студент починає складати іспит. Студенту видають бейджик із зазначенням вищевказаних номерів.

Під час інструктажу студентів знайомлять з правилами проведення ОСКІ, форматом іспиту, порядком проходження станцій, та вони підписують документ про конфіденційність та нерозголошення завдань.

Під час іспиту студентам заборонено спілкуватись між собою, використовувати навчальні та допоміжні матеріали, користуватись гаджетами. При порушенні вище зазначених норм результати іспиту анулюють.

Проведення іспиту:

Студент після дзвінка заходить у кімнату, де отримує завдання. Він уважно читає його та виконує певні дії відповідно до стандартного алгоритму дій в описаній клінічній ситуації.

Якщо студент за 6 хвилин не впорався із завданням, від перериває роботу і переходить на наступну станцію, якщо впорався із завданням раніше терміну – залишається в кімнаті до дзвінка.

Екзаменатор на кожного студента заповнює окремий чек-лист, де зазначає ідентифікаційний номер студента, який вказаний на його бейджику. Персональні дані студента (прізвище та ім'я) на чек-листі не записують.

Екзаменатор не втручається у процес виконання завдання, а лише оцінює дії студента, роблячи про це відмітки у чек-листі, що знижує фактор суб'єктивності ОСКІ.

Екзаменатор може звернутися до студента у випадку порушення ним

правил техніки безпеки, правил поведінки чи за інших непередбачених ситуацій.

Студент може звернутися до екзаменатора при погіршенні самопочуття чи в разі інших форс-мажорних обставин.

5. Організаційно-технічне забезпечення ОСКІ

1. Координатор ОСКІ (відповідальний за проведення ОСКІ):

- контролює підготовку до ОСКІ,
- контролює дотримання правил проведення ОСКІ,
- проводить навчання екзаменаторів,
- здійснює контроль за проведенням інструктажу для студентів.

2. Координатор курсу (відповідальний за проведення ОСКІ на певному курсі):

- перевіряє готовність станцій до іспиту,
- контролює дотримання правил поведінки,
- проведе інструктаж студентів,
- перевіряє присутність екзаменаторів та студентів.

3. Технічний персонал (забезпечує технічну підтримку іспиту):

- своєчасно поповнює матеріально-технічне оснащення станцій розхідними матеріалами для кожної групи,
- забезпечує друк завдань, дидактичних матеріалів, чек-листів, веде облікову документацію,
- забезпечує дотримання часового регламенту іспиту (згідно розкладу дзвінків),
- забезпечує безперебійне відеоспостереження та відеозапис іспиту.

4. Персонал навчально-тренінгового центру

- забезпечує належне матеріально-технічне оснащення,
- допомагає кафедрам в адаптації сценаріїв до технічних можливостей центру.

5. Завідувачі кафедр:

- забезпечують підготовку методичного супроводу станцій та

дидактичного матеріалу,

- забезпечують підготовку стандартизованих пацієнтів,
- забезпечують пілотне виконання сценаріїв (апробацію) на станціях.

6. Викладачі кафедр (екзаменатори):

- проводять оцінювання студентів.

6. Оцінювання ОСКІ

Оцінка роботи студента проводиться за чек-листом, який складений на основі алгоритму дій у певній клінічній ситуації. Максимальна оцінка за виконання завдання на 1 станції становить 1 (один) бал. Кожному пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна частина балу. Значення кожного пункту може бути різним залежно від їх кількості, складності виконання тощо. Деякі сценарії можуть мати критичні точки, при невиконанні яких завдання вважається невиконаним.

Після проходження всіх станцій проводять підрахунок набраних балів. Максимальна кількість балів становить 12.

Іспит вважають складеним, якщо студент набрав не менше 7,0 балів, тобто 60% від максимальної кількості.

Після складання іспиту студентами однієї групи екзаменатори передають чек-листи технічному персоналу, який вносить інформацію у відповідні облікові форми (відомості). В подальшому чек-листи та відомості передають у деканат.

Результати іспиту оголошуються студентам в день його складання.

Якщо студент не згоден з результатом іспиту, він може подати апеляцію та оскаржити результат. Апеляції розглядає відповідна комісія шляхом перегляду відеозапису складання студентом іспиту. Склад апеляційної комісії визначається відповідним наказом по університету.

7. Прикінцеві положення.

Положення про порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет

імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України» розглядає та затверджує вчена рада Університету. Положення вводиться в дію наказом ректора Університету.

Зміни та доповнення до Положення про порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України» вносяться відповідно до чинного законодавства.

Після прийняття нової версії положення, попереднє втрачає чинність.

Погоджено:

Проректор
з науково-педагогічної роботи

проф. А.Г. Шульгай

Керівник навчального відділу

А.І. Машталір

Керівник відділу внутрішнього забезпечення
якості вищої освіти

А.В. Черноמידз

Декан медичного факультету

доц. Г.А. Крицька

Декан стоматологічного факультету

доц. С.І. Бойцанюк

Декан факультету іноземних студентів

проф. П.Р. Сельський

В.о. начальника юридичного відділу

Н. Цпін